

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Første Brev til en højvelbaaren Herre. 1728

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 104. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801919888/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

DET FØRSTE BREV

gøre, naar man vil se Paven. Og at rejse til Rom uden at faa Paven at se, det er jo Hul i Hovedet. Jeg er nok Lutheraner, men ikke saa fanatisk, at jeg anser det for en Forbrydelse at optræde høfligt over for en Fyrste, der dyrker andre Helligdomme end vi. Det andet jeg gjorde var paa en Maade mere utilgiveligt, for jeg krøb uden at være tvunget til det paa Knæ op ad den hellige Trappe, som Frelseren efter Sigende skal være steget op ad i Pilatus' Sal, dengang han blev stillet for Pilatus' Domstol. Jeg tænkte ved mig selv, at hvis det er sandt, hvad man siger om denne Trappe, saa kan det ikke være under min Værdighed at ære disse hellige Fodspor, og er det Løgn, saa kan man alligevel ikke bebrejde mig noget, da selve Fejltagelsen er et Bevis paa min fromme Ydmyghed.

Paa denne Maade fik jeg hele Vinteren til at gaa i Rom, og da den var forbi, tænkte jeg paa at komme hjem. Men jeg havde ikke større Lyst til at betro mit Liv til Havet og til at udsætte mig for de Farer, jeg lige var sluppet ud af. En Rejse over Land var haardere og besværligere, men sikrere. Jeg vejede for og imod, og bestemte mig til sidst for Landrejsen, især fordi den var billigere. Jeg haabede ogsaa at faa Has paa den evige Fjerdedagsfeber ved stadig Bevægelse og Motion.

Jeg rejste saa fra Rom i Slutningen af Februar og kom efter fjorten Dages Rejse til Firenze, styrket paa Legeme og Sjæl.

I Begyndelsen var jeg bange for, at Kræfterne skulde svigte mig, da jeg led af Aandenød. Derfor gik jeg langsomt – det jagede jo ikke mere end det hastede, bortset fra at jeg af og til maatte sætte Farten op for at faa et ordentligt Sted at overnatte. Men jeg blev efterhaanden saa hærdet af at gaa og gaa, at jeg folte mig meget raskere og bedre til Bens i Firenze, end jeg havde gjort i Rom. I Firenze løb jeg paa en Tysker, som uopfordret tilbød at vise mig Byen. Jeg roste ham for hans Venlighed – jeg troede, han gjorde det bare fordi han var rar. Men da Rundturen var forbi og jeg som rimeligt var sagde pænt

Tak, krævede han uden videre Betaling. Nu var vi ellers lige blevet saa gode Venner. Der er jo ikke meget ved en Tjeneste, hvis man skal betale for den. Jeg var ganske vist klar over, at han ikke havde Ret til at kræve Penge, da vi ikke havde aftalt noget paa Forhaand; men jeg tænkte: Lige for lige om Venskab skal holdes, og gav denne Turistguide, hvad han forlangte.

Jeg rejste videre fra Firenze og vandrede over Appenninerne til Bologna, hvor jeg søgte Dispensation fra Forbudet mod at spise Kød i Fasten og blev sendt til en Læge. Han gav mig Attest paa mit daarlige Helbred og sendte mig videre til de gejstlige, der i den Anledning var forsamlede i Katedralen, og de gav mig en Dispensions-skrivelse af følgende Ordlyd: *Come il Sign. Mich. Recco non può senza pericolo di sanità guardare la Quaresima &c.* – Eftersom Hr. Michael Røg ikke uden Fare for sit Helbred kan overholde Fasten osv.

Da jeg var sluppet for disse Forbud, gik jeg videre gennem Parma, Piacenza og Torino. I Torino blev jeg nogle Dage, ikke saa meget for at hvile mig som for at se mig om. Denne By er den smukkeste, jeg nogen Sinde har set. I det Kvarter, som kaldes Den nye Bv, og som omfatter Halvdelen af Byen, er Bygningerne saa symmetriske og velproportionerede, at man skulde tro, det hele var eet kæmpestort Palads af uendelig Længde; Husene er nemlig helt ens bortset fra Kendemærkerne og Inskriptionerne over Portene. Jeg blev to Dage dér i Byen for at hvile mig; og da jeg mente, jeg var kommet til Hægterne, fortsatte jeg min Rejse. Men jeg opdagede snart, at jeg netop var blevet svækket paa Grund af denne Pause i mine Anstrengelser. Det er nemlig vanskeligere at tage fat igen paa noget anstrengende end at fortsætte i een Køre; for lige som Fakler holder Ilden, naar man bliver ved med at ryste dem, men er svære at tænde igen, naar de er gaaet ud, saaledes holder den vandrende sine Kræfter ved lige ved at blive ved med at gaa, men svækkes ved Hvilepauser. Derfor gik jeg i Begyndelsen med Skildpaddefart, knap